

7

**MĚŘENÍ VÝKONU
EKONOMIKY**

HDP

- Hrubý domácí produkt
 - Vypovídá o výkonu ekonomiky
- = celková tržní hodnota finální produkce vyprodukované v zemi za určité časové období

...

... HDP

„**tržní hodnota**“ ... oceněno v tržních cenách

„**finální produkce**“ ... nezahrnuje meziprodukty

„**vyprodukované**“ ... nezahrnuje transakce s
dříve vyprodukovanou produkcí

„**v zemi**“ ... produkce jednoho státu

„**za určité časové období**“ ... obvykle rok

Co HDP nezachycuje?

- **Netržní produkci** = produkce vyprodukovaná a zkonsumovaná doma (neprojde trhem)
- **Produkci černé/šedé ekonomiky**
- **Meziprodukty**
- **Kvalitu produkce**
- **Kvalitu životního prostředí**
- **Hodnotu volného času**

Složení HDP

- Výdajová metoda:

$$\text{GDP} = \text{C} + \text{I} + \text{G} + \text{E}_N$$

The diagram illustrates the expenditure method for calculating GDP. The equation $\text{GDP} = \text{C} + \text{I} + \text{G} + \text{E}_N$ is centered at the top. Four arrows point downwards from each term to its corresponding label: 'C' points to 'spotřeba domácností', 'I' points to 'investice', 'G' points to 'vládní nákupy', and 'E_N' points to 'čistý export'.

spotřeba domácností

investice

vládní nákupy

čistý export

HDP X HNP

- **Domáci** = produkce všech firem na území státu bez ohledu na národní příslušnost

X

- **Národní** = produkce všech

Nominální X reálný produkt

- **Nominální** = v běžných cenách

mld. Kč	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
HDP	1 466,5	1 683,3	1 811,1	1 996,5	2 080,8	2 189,2	2 352,2	2 464,4	2 577,1	2 817,4	2 994,4	3 220,3

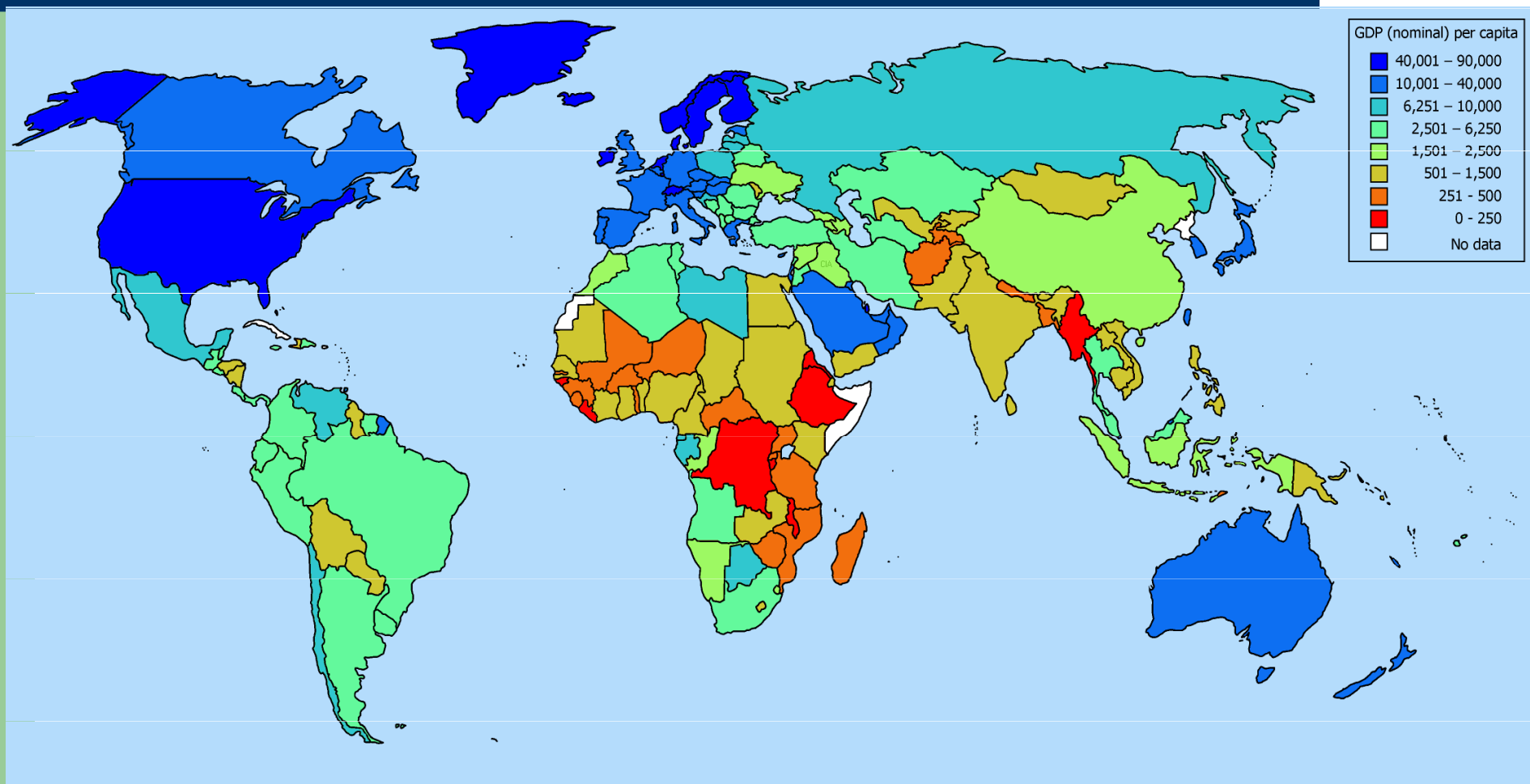
X

- **Reálný** = ve stálých cenách
- **Deflátor HDP** =
$$\frac{\text{nominální HDP}}{\text{reálný HDP}} * 100$$

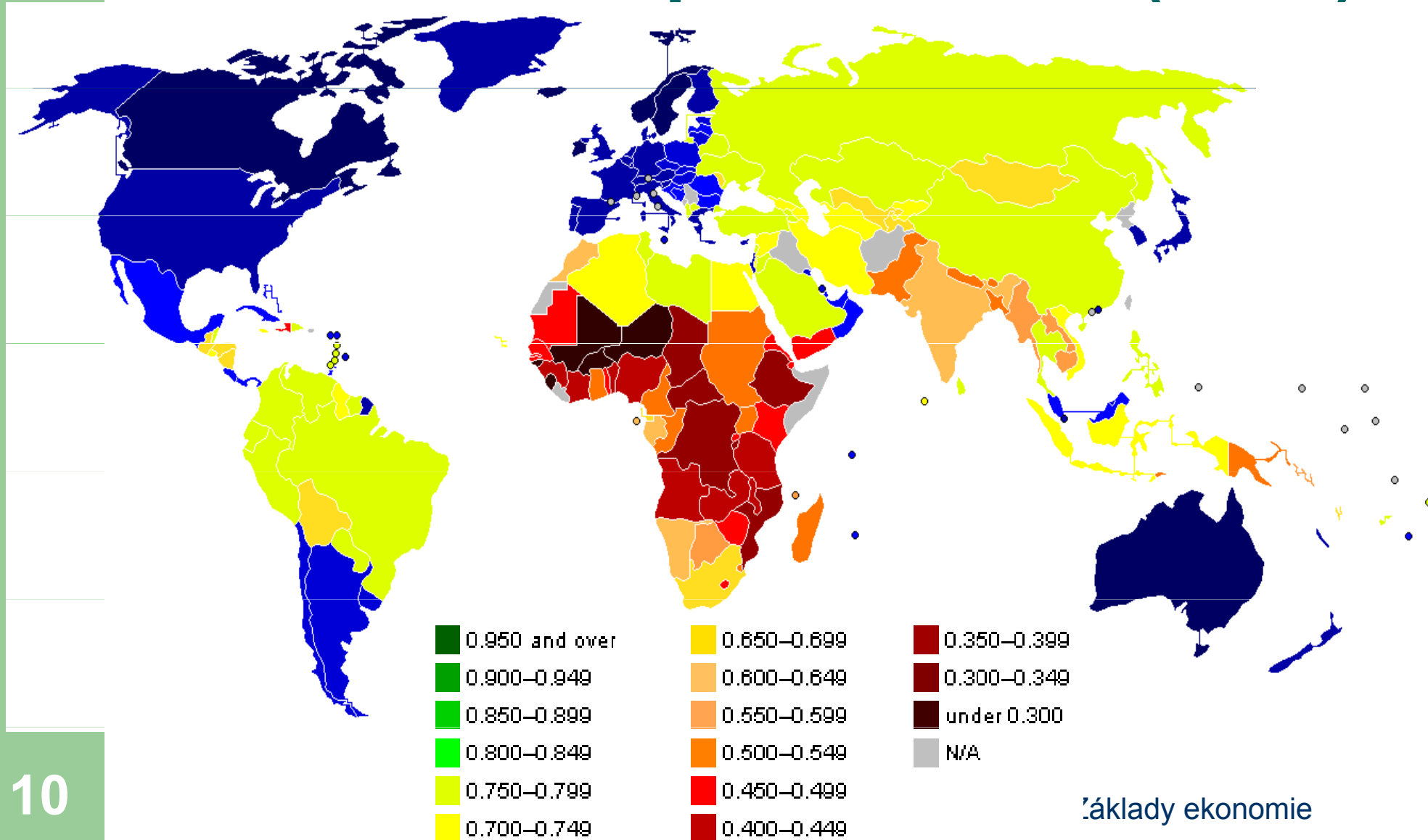
HDP v kontextu

- **POPULACE:** HDP na hlavu
- **KUPNÍ SÍLA:** HDP na hlavu na základě PPP (životní úroveň)
- **ZAMĚSTNANOST:** produkt na zaměstnance (produktivita)

Nominální HDP na hlavu (2006)

Human Development Index (2006)

HDI – 10 nejlepších (2006)

Rank	Country	HDI
1	 Norway	▲ 0.965 (0)
2	 Iceland	▲ 0.960 (0)
3	 Australia	▲ 0.957 (0)
4	 Ireland	▲ 0.956 (+4)
5	 Sweden	▲ 0.951 (+1)
6	 Canada	▲ 0.950 (-1)
7	 Japan	▲ 0.949 (+4)
8	 United States	▲ 0.948 (+2)
9	 Switzerland	▬ 0.947 (-2)
10	 Netherlands	▲ 0.947 (+2)

HDI – 10 nejhorších (2006)

168	 Democratic Republic of the Congo ^[4]	▲ 0.391
169	 Mozambique	▲ 0.390
170	 Burundi	▲ 0.384
171	 Ethiopia	▲ 0.371
172	 Chad	▲ 0.368
173	 Central African Republic	▼ 0.353
174	 Guinea-Bissau	▲ 0.349
175	 Burkina Faso	▲ 0.342
176	 Mali	▲ 0.338
177	 Sierra Leone	▲ 0.335
178	 Niger	▲ 0.311

HDI V4 (2006)

31	 Czech Republic	▲ 0.885 (+1)
36	 Hungary	▲ 0.869 (0)
38	 Poland	▲ 0.862 (-1)
43	 Slovakia	▲ 0.856 (0)